

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання гарантії походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою, та Порядку та форми ведення електронного реєстру гарантій походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою»

1. Мета

Метою прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання гарантії походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою, та Порядку та форми ведення електронного реєстру гарантій походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою» (далі – проект акта) є встановлення механізму забезпечення реалізації права власника (користувача) високоефективної когенераційної установки на отримання гарантії походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою, шляхом визначення порядку надання, передачі, використання та припинення дії гарантій походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою (далі – гарантія походження), а також визначення процедури функціонування та форму ведення електронного реєстру гарантій походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою (далі – реєстр).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

В рамках виконання зобов'язань України згідно з Договором про заснування Енергетичного Співтовариства відповідно до Рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства від 16.10.2015 № D2015/08/МС-EnC щодо імплементації Директиви Європейського Парламенту і Ради від 25.10.2012 2012/27/ЄС про енергоефективність, внесення змін до директив 2009/125/ЄС і 2010/30/ЄС та про скасування директив 2004/8/ЄС і 2006/32/ЄС та Угоди про асоціацію Україна-ЄС (додаток XXVII до глави 1 «Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику» Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію України – ЄС) з метою імплементації положень Директиви 2012/27/ЄС «Про енергоефективність» в частині створення умов для розвитку в Україні високоефективної когенерації та на виконання вимог пункту 672 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106, Верховною Радою України 24.02.2023 прийнято Закон України № 2955-IX «Про внесення змін до Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» щодо розвитку

високоєфективної когенерації» (далі – Закон № 2955), який відповідно до пункту 1 розділу II «Прикінцеві положення» набирає чинності через 12 місяців з дня його опублікування, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Абзацом четвертим пункту 9 розділу I Закону № 2955 визначено, що гарантію походження надає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до абзацу п'ятдесят третього пункту 9 розділу I Закону № 2955 центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива, у порядку та за формою, визначеними Кабінетом Міністрів України, веде електронний реєстр гарантій походження електричної енергії, що вироблена високоєфективною когенераційною установкою, з урахуванням вимог законодавства щодо забезпечення електронного документообігу та захисту інформації в інформаційних системах.

З урахуванням зазначеного та з метою виконання абзацу другого підпункту 2 пункту 1 розділу II Закону № 2955, а також підпункту 6 пункту 673 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і її членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106, Держенергоефективності розроблено проект акта.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта передбачено:

порядок обігу гарантій походження, а саме їх надання, передача, використання та припинення їх дії;

впровадження загальних принципів функціонування реєстру;

визначення функцій адміністратора реєстру та обов'язків користувачів реєстру;

порядок створення облікових записів, внесення до них змін та їх закриття;

порядок реєстрації високоєфективних когенераційних установок в реєстрі.

4. Правові аспекти

Нормативно-правову базу у відповідній сфері суспільних відносин складають:

Закон України «Про енергетичну ефективність»;

Закон України «Про ринок електричної енергії»;

Закон України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу»;

План заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106,

постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 676 «Про затвердження Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України»;

постанова Кабінету Міністрів України від 30.06.2015 № 460 «Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України» (у редакції постанови Кабінету міністрів України від 17.12.2022 № 1400).

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

Фінансове забезпечення заходів з впровадження реєстру здійснюватиметься за рахунок міжнародної технічної фінансової допомоги міжнародних організацій в рамках програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, а тому до відповідних заінтересованих сторін: уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови, не надсилався.

Проект акта не стосується наукової та науково-технічної діяльності, а тому на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій не надсилався.

7. Оцінка відповідності

Одним із зобов'язань України згідно з Договором про заснування Енергетичного Співтовариства є Рішення Ради Міністрів Енергетичного

Співтовариства від 16.10.2015 №D2015/08/MC-EnC щодо імплементації Директиви Європейського Парламенту і Ради від 25.10.2012 2012/27/ЄС про енергоефективність, внесення змін до директив 2009/125/ЄС і 2010/30/ЄС та про скасування директив 2004/8/ЄС і 2006/32/ЄС, зокрема, в частині впровадження гарантій походження.

Створення умов для розвитку в Україні високоефективної когенерації є вимогою Європейського Союзу, відповідно до Угоди про асоціацію Україна-ЄС, (додаток XXVII до глави 1 «Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику» Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію України – ЄС).

Проект акта містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції з питань високоефективної когенерації, зокрема, Директиви Європейського Парламенту і Ради 2012/27/ЄС від 25.10.2012 про енергоефективність, внесення змін до директив 2009/125/ЄС і 2010/30/ЄС та про скасування директив 2004/8/ЄС і 2006/32/ЄС.

Проект акта не містить положень, які створюють підстави для дискримінації, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Громадська гендерно-правова експертиза не проводилася.

У проекті акта відсутні положення, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Громадська антикорупційна та громадська антидискримінаційна експертизи не проводились.

Проект акта буде направлено до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта дозволить забезпечити виконання вимог Закону № 2955 та створити нормативно-правове поле для функціонування реєстру гарантій походження, встановлення порядку обігу гарантій походження, впровадження конкурентних засад підтримки високоефективної когенерації, забезпечивши при цьому подальший розвиток галузі, підвищення рівня споживчої обізнаності покупців електричної енергії та кінцевих споживачів.

Негативних факторів за предметом правового регулювання проекту акта не передбачається.

Реалізація проекту постанови не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів,

рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Інформація щодо впливу на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Кабінет Міністрів України Мінінфраструктури Держенергоефективності	Позитивний	Виконання зобов'язань України в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариством та Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом щодо імплементації Директиви 2012/27/ЄС «Про енергоефективність» в частині впровадження гарантій походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою. Створення позитивного іміджу держави, що підтримує інноваційний розвиток, враховуючи тенденції в країнах ЄС
Суб'єкти господарювання, які здійснюють комбіноване виробництво теплової та електричної енергії	Позитивний	Створення прозорого механізму видачі та обігу гарантій походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою
Кінцевий споживач	Позитивний	Надання інформації щодо джерела енергії, яке використовувалось для виробництва поставленої йому енергії

**Віце-прем'єр-міністр
з відновлення України —
Міністр розвитку громад,
територій та інфраструктури України**

Олександр КУБРАКОВ

_____ 2023 р.